

**POROČILO O IZVAJANJU SOCIALNOVARSTVENE STORITVE
POMOČ DRUŽINI NA DOMU
V OBČINI TRZIN ZA LETO 2020**

Mengeš, 14. 1. 2021

01. Uvod

Podaljševanje življenjske dobe in manjše število rojstev prinašata povečevanje deleža starejšega prebivalstva, kar posledično pomeni, da je potrebno nameniti večjo skrb za starejše.

Še ne tako dolgo nazaj, je bila skrb za starejše družinske člane na plečih mlajših članov družine oz. razširjene družine. Sodobni način življenja ne dovoljuje več angažiranosti družine v taki meri kot nekoč. Pomoč na domu (v nadaljevanju PND) uporabnikom in njihovim svojcem oz. ključnim članom omogoča veliko razbremenitev skrbi za vsaj določen del dneva. Ob dobrem sodelovanju med izvajalci PND ter uporabnikom, storitev prinaša napredek na uporabnikovem osebnem področju (ohranjanje življenjskih funkcij in mobilnosti, ohranjanje stikov z okolico...) ter splošno boljše življenjske razmere.

Ena od pomembnih prednosti PND je cenovna dostopnost za uporabnika.

Dom počitka Mengeš je na podlagi koncesijske pogodbe pričel z izvajanjem PND v občini Trzin v prvi polovici leta 2006. Izvajanje pomoči na domu obsega socialno oskrbo v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo.

02. Vrsta in obseg storitev

Obseg in vsebino socialne oskrbe se prilagodi potrebam posameznega uporabnika. Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Ur.L. RS, št. 45/2010 s spremembami) v 6. členu navaja, da je upravičenec upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil, ki pa so:

A. gospodinjska pomoč:

- prinašanje enega pripravljenega obroka hrane,
- nabava živil in priprava enega obroka hrane,
- pomivanje uporabljene posode,
- osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
- postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora.

B. pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:

- pomoč pri oblačenju, slačenju,
- pomoč pri umivanju,
- pomoč pri hranjenju,
- pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
- vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov.

C. pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo:

- vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, prostovoljci in s sorodstvom,
- spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti,
- informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca,
- priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenci storitve pomoči na domu so:

- **osebe, stare nad 65 let**, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje;
- **osebe s statusom invalida** (po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogoča občasno oskrbo na domu;
- **druge invalidne osebe**, ki jim je priznana pravice do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- **kronično bolne osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja**, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje in
- **hudo bolan otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju**, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

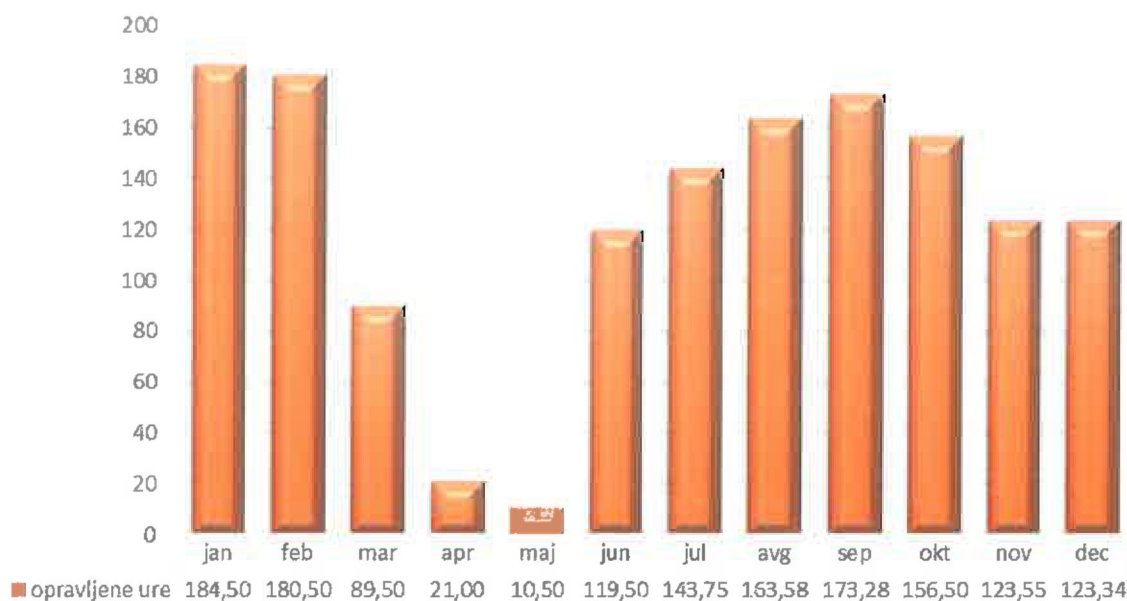
Storitev PND se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in se na podlagi pravilnika o socialnovarstvenih storitvah organizira po naslednjih načelih:

- vodja oziroma koordinator ugotavlja upravičenost do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter začetno srečanje,
- vodenje storitve, koordinacija izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in zapletenih življenjskih situacijah upravičencev,
- socialni oskrbovalci neposredno izvajajo storitev na domu upravičenca.

Neposredni izvajalci PND so socialni oskrbovalci, zaposleni v Domu počitka Mengeš. Storitve izvajajo treh občinah: Trzin, Mengeš in Lukovica. Oskrbovalci izmenjanje izvajajo storitev v vseh treh občinah. Socialni oskrbovalci so skozi leto vključeni v supervizijo, programe izobraževanja in različna interna usposabljanja.

03. Uporabniki

Graf 1: Opravljene ure po mesecih v letu 2020

Vir: Interni podatki; Dom počitka Mengeš

V letu 2020 smo v občini Trzin pri uporabnikih skupno opravili 1468,49 učinkovnih ur, povprečno 122,37 ure na mesec.

Marca 2020 smo se pričeli soočiti s prvim valom koronavirusa. Iz opravljenih ur od marca do junija je razvidno, da smo opravili bistveno manj ur. Nekaj uporabnikov je odpovedalo PND, ker so se bali okužbe. S strani pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) pa smo dobili priporočilo, naj PND zmanjšamo na minimum in opravljamo najbolj nujne oblike pomoči pri ljudeh, ki nimajo svojcev, ki bi jim lahko pomagali. Takrat smo vse uporabnike oz. njihove svojce poklicali, preverili, kako je za njih poskrbjeno brez naše pomoči.

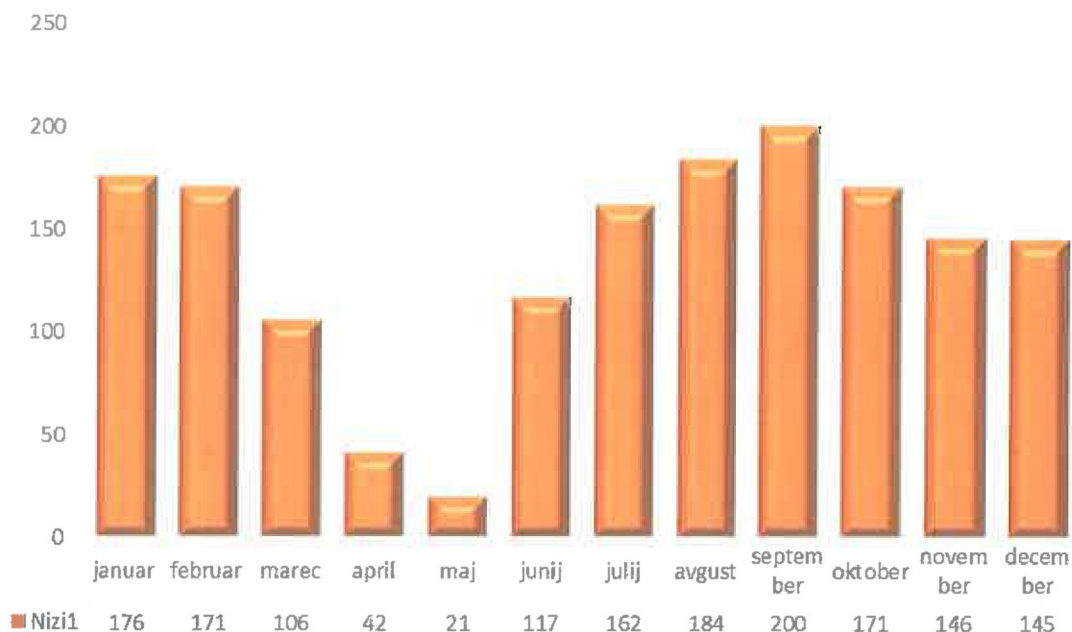
Aprila smo v občini Trzin pri dveh uporabnikih opravljali nego, maja samo pri enem, ker je bila ena uporabnica ves mesec v bolnišnici.

Število ur se od junija do septembra povečuje, oktobra pa zopet zmanjšuje zaradi drugega vala koronavirusa. V drugem valu nismo imeli priporočil, da odpovedujemo ne nujne storitve, nekaj začasnih odpovedi smo dobili zaradi strahu pred okužbo s strani uporabnikov oz. njihovih svojcev.

V letu 2019 smo v občini Trzin opravili 1980,5 učinkovnih ur, v letu 2018 pa 1262 učinkovnih ur.

Nihanje števila ur je precejšnje. Manjše število ur v letu 2020 lahko pripišemo razmeram v povezavi s koronavirusom ter tudi dolgotrajni bolniški odsotnosti sodelavca. Nekaj pa tudi dejstvu, da se pri majhnem številu uporabnikov pozna nihanje povpraševanja novih uporabnikov.

Graf 2: Število obiskov po mesecih v letu 2020

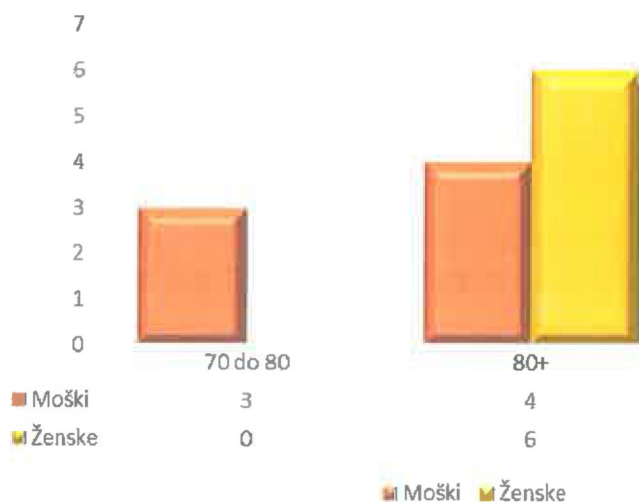

Vir: Interni podatki; Dom počitka Mengeš

V obdobju od 1.1.2020 do 31.12.2020 so socialni oskrbovalci opravili 1641 obiskov pri uporabnikih, povprečno 136,75 obiskov na mesec. Tudi iz drugega grafa je razviden drastičen upad obiskov aprila in maja in nekaj upada v drugem valu od oktobra dalje.

V letu 2020 smo nudili pomoč na domu skupno 13 uporabnikom. Enajstim uporabnikom smo nudili kombinacijo gospodinjske pomoči in pomoči pri temeljnih dnevni opravilih, kar konkretno pomeni, da so ljudje potrebovali pomoč pri negi oz. tuširanju. Dva uporabnika sta koristila gospodinjsko pomoč ter socialni stik.

Graf 3: Starostna struktura uporabnikov

Vir: Interni podatki; Dom počitka Mengeš

Starostna struktura uporabnikov: 10 uporabnikov od 13 je starih nad 80 let od tega 6 žensk ter 4 moški. Trije moški uporabniki so bili stari med 70 in 79 let.

V letu 2020 smo pričeli z izvajanjem storitve pri treh novih uporabnikih, pri petih smo prenehali z izvajanjem PND. Razlog za prenehanje je bil v dveh primerih smrt uporabnika, v dveh primerih odhod v DSO, en primer pa smo imeli, ko je uporabnik zaradi izboljšanja zdravstvenega stanja odpovedal storitev.

Na novo smo pričeli z izvajanjem PND pri treh uporabnikih iz občine Trzin.

Od skupno trinajstih uporabnikov, je 11 uporabnikov živel s partnerjem ali drugimi sorodniki, 2 uporabnika pa sama.

Storitev PND se v občini Trzin izvaja vse dni v tednu od 7.00 do 14.30 ure.

04. Plačilo socialno varstvene storitve

Upravičenci do storitve PND in njihovi zavezanci, so na podlagi 100. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur.l. RS, št. 3/2007 – UPB2) dolžni prejete storitve tudi plačati. Z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev pa so določena natančnejša merila, po katerih se za upravičence in druge zavezance delno ali v celoti določijo oprostitve pri plačilu storitev.

Plačila PND je v celoti oproščen vsak upravičenec ali zavezanec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom in nima družinskih članov in zavezancev, nima lastnih dohodkov ali njegov ugotovljen dohodek ne dosega meje socialne varnosti in obenem tudi ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih zagotavljanju nege in pomoči druge osebe. Center za socialno delo odloča na podlagi zahteve upravičenca o delni ali celotni oprostitvi plačila.

Vsi uporabniki PND v občini Trzin so plačevali ceno 6,61 eur na uro ob delavnikih.

05. Analiza dela PND v letu 2020

Leto 2020 nam je prineslo številne izzive, s katerimi smo se morali soočiti. Prvi val koronavirusa nam je pognal nekaj strahu v kosti predvsem, ker nam je bila situacija precejšnja neznanka. V prvem valu smo na podlagi priporočil ministrstva odpovedovali vse nenujne obiske, da bi čimbolj omejili stike. Soočali smo se tudi s hudim pomanjkanjem ustrezne zaščitne opreme za oskrbovalke. Iz redne uporabe rokavic in razkužil, smo naenkrat morali preiti še na ustrezne zaščitne maske, zaščitne copatke in plašče. Velik problem je bil z dobavo zaščitnih sredstev. Z omejitvijo obiskov pri uporabnikih in doslednim sledenjem smernicam tako glede razkuževanja kot tudi uporabe OVO (osebne varovalne opreme), smo prvi val premagali brez okužb na strani oskrbovalk ter pri uporabnikih.

Na jesen in soočanje s situacijo v povezavi s koronavirusom, smo bili boljše pripravljene. Priporočil o odpovedovanju storitev ni bilo, zaščitni material smo imeli.

Septembra 2020 smo - v želji po poenotenju računalniškega sistema na nivoju celotnega Doma počitka Mengeš - menjali računalniški program. Uporabniki so dobili NFC nalepke, oskrbovalke se ob prihodu evidentirajo tako, da na nalepko prislonejo telefon, prav tako naredijo, ko zaključijo delo. Evidentiranje je podlaga za mesečni obračun ur. Ure, porabljene pri uporabnikih, se evidentirajo bolj točno, z zaokroževanjem na 5 minut.

V preteklem letu smo veliko komunicirali z uporabniki po telefonu, preverjali njihovo stanje ter zadovoljstvo z opravljenimi storitvami. Uporabniki so bili zadovoljni z odnosom in delom socialnih oskrbovalk ter koordinatorke PND, v redkih primerih nezadovoljstva, pa smo težave reševali sproti.

06. Finančno poročilo

V letu 2020 smo storitve pomoči na domu v Občini Trzin opravljali celo leto, vendar zaradi epidemije v okrnjenem obsegu. Na osnovi veljavne cene in opravljenih storitev so znašali prihodki 26.022,48 eur, odhodki 29.686,85 evrov in presežek odhodkov nad prihodki v višini 3.664,73 eur.

Podroben pregled prihodkov in odhodkov po vrstah je prikazan v tabeli:

Zap.št.	naziv	v EUR
1.	PRIHODKI	
	- uporabniki	9.828,97
	- Občina Trzin	16.193,51
	<i>skupaj</i>	<i>26.022,48</i>
2.	ODHODKI	
	- stroški dela	20.363,71
	- stroški materiala in storitev, amortizacije, inv.vzdrž.	9.323,14
	- stroški financiranja	0,00
	<i>skupaj</i>	<i>29.686,85</i>
3.	<i>PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI</i>	<i>-3.664,73</i>

Lidija Krivec Fugger, univ. dipl. soc. del.
direktorica

